

Jednotlivá nebezpečí, nápravná opatření a způsob provozního monitorování

	Nebezpečná událost	Nebezpečí	Nápravná opatření	Monitoring	Poznámky
			provozní (organizační)		
Zdroj vody, jímání					
	voda surová neodpovídá dlouhodobě v chemických ukazatelích parametrům pro pitnou vodu v důsledku přirozené geochemie podloží	CH kontaminace pitné vody	viz úprava vody (3.1, 3.2)		
	voda surová neodpovídá v chemických ukazatelích parametrům pro pitnou vodu důsledkem činností v okolí zdroje	CH kontaminace pitné vody	pravidelná kontrola činností v okolí zdroje, snaha o eliminaci zdroje znečištění	kontrola kvality surové vody (případně ve vyšší četnosti, pokud výrazně kolísá), on-line sledování vhodných chem. ukazatelů na ÚV podle doporučení dodavatele technologie úpravy	
	voda surová neodpovídá trvale nebo přechodně v mikrobiologických ukazatelích parametrům pro pitnou vodu i přes dobrý technický stav jímacího objektu	MB kontaminace pitné vody	posouzení charakteru znečištění - zdroj znečištění lze odstranit a předcházet dalšímu znečištění	pravidelná kontrola činností v okolí zdroje, kontrola kvality surové vody (v případě potřeby ve zvýšené četnosti nebo on-line sledování vybraného ukazatele, např. zákalu)	viz příloha: Rozhodovací schéma a podmínky dezinfekce
	voda surová neodpovídá trvale nebo přechodně v mikrobiologických ukazatelích parametrům pro pitnou vodu i přes dobrý technický stav jímacího objektu	MB kontaminace pitné vody	posouzení charakteru znečištění - zdroj znečištění nelze odstranit	průběžná kontrola funkce dezinfekčního zařízení, optimálně on-line (obsah dezinfekčního přípravku ve vodě, hodnota zákalu, sledování výkonu UV zářiče apod.)	viz příloha: Rozhodovací schéma a podmínky dezinfekce
	nebezpečí průniku povrchové vody nebo drobných živočichů do vrtu/studny v důsledku jeho špatného technického stavu	MB kontaminace pitné vody	pravidelná kontrola objektu	kontrola kvality surové vody (před dezinfekcí), on-line sledování zákalu,	
	nedostatek surové vody důsledkem: a) snížení hladiny podz. vody; b) degradace jímacího objektu/systému; c) havárie - špatný stav systému/čerpání/vystrojení	dopad na kvantitu a dodávku, případně i kvalitu vody (zhoršená kvalita vody související se sníženou hladinou podzemní vody)	zajištění náhradního zásobování - dovoz vody cisternou, využití záložního zdroje, omezení používání vody (zalévání, bazény apod.)	sledování množství a kvality vody ve zdroji	
	výpadek el. energie (čerpání)	dopad na kvantitu a dodávku vody	zajištění náhradního zásobování - dovoz vody cisternou	on-line sledování čerpání/množství vody	

Jednotlivá nebezpečí, nápravná opatření a způsob provozního monitorování

	nedostatečné zabezpečení zdroje (zakrytí, uzamčení) proti vniknutí nepovolaných osob/sabotáži	kontaminace, omezení či znemožnění dodávky vody - dopad na kvalitu i kvantitu vody	pravidelná kontrola objektu pověřeným pracovníkem	pravidelná (min. 1x týdně) kontrola objektu, vč. dokumentace o kontrole, pokud chybí alarm systém
	chybějící pravidelná vizuální kontrola objektu - nedostatek informací o aktuálním stavu objektu	možný dopad na kvalitu a kvantitu (dodávku) vody	pravidelná kontrola objektu pověřeným pracovníkem	
	jiné místní nebezpečí ?			
Ochranná pásma, okolí zdroje				
	Nedostatečná ochrana (oplocení) bezprostředního okolí zdroje (obvykle 1. OP), umožňující vniknutí zvířat a nepovolaných osob - poškození vodního zdroje	možný dopad na kvalitu a kvantitu vody	zavedení pravidelných kontrol stavu ochrany vodního zdroje	pravidelná a dokumentovaná kontrola okolí zdroje, vzdálená kontrola (kamerový nebo zabezpečovací systém)
	nevhodné činnosti v blízkosti zdroje popř. v OP, zejména zemědělská či lesnická činnost (hnojiště, aplikace pesticidních látek, těžba dřeva atd.) - kontaminace zdroje vody	CH nebo MB kontaminace pitné vody	zhodnocení vlivu nevhodné činnosti na kvalitu zdroje (výsledky rozborů, vers. hydrogeologický posudek), zhodnocení možnosti řešení (např. vlastnictví pozemků v okolí), případně zvážení možnosti vyhlášení ochranného pásma VZ (pokud není), revize opatření ve stávajícím vyhlášení OP; revize hranic OP	kontrola, případně zvýšená kontrola ukazatelů, které byly vyhodnoceny jako významné v souvislosti s touto událostí
	záplavy nebo přívalové deště v jímací oblasti - kontaminace zdroje vody	MB a/nebo CH kontaminace pitné vody	krátkodobé odstavení zdroje, zajištění náhradního zdroje; zhodnocení možnosti ochrany zdroje a jeho okolí před povodněmi a přívalovými dešti	systém včasné kontroly této nebezpečné události - např. on-line sledování srážek v okolí zdroje, kontrola kvality vody po srážkové události
	septik, žumpa, kanalizace, ČOV v okruhu do 100 m - kontaminace zdroje vody	MB a/nebo CH kontaminace pitné vody	kontrola vyvážení/stavu/řádného provozování rizikových objektů	kontrola - viz provozní opatření, případně zvýšená četnost kontroly mikrobiologických ukazatelů
	skládka, průmyslová výroba či skladování nebezpečných látek v okruhu 300 m - kontaminace zdroje vody	CH kontaminace pitné vody	kontrola nakládání s nebezpečnými látkami, revize vyhlášeného OP	kontrola - viz provozní opatření, případně zvýšená četnost kontroly příslušných chemických ukazatelů podle druhu skládky/výroby

Jednotlivá nebezpečí, nápravná opatření a způsob provozního monitorování

jiné místní nebezpečí ?						
Úprava vody včetně dezinfekce						
	žádná technologie úpravy s ohledem na kvalitu surové vody	CH a/nebo MB kontaminace pitné vody	určení mírnějšího hygienického limitu ze strany KHS na omezenou dobu (není-li možnost přepojení na jiný zdroj/vodovod), odborná konzultace s expertní osobou/organizací	1. zpracování projektové dokumentace a investičního záměru úpravy vody. 2. vlastní realizace komplexní stavby ÚV či instalace technologie úpravy vody nebo její části	monitoring kvality vody podle rozhodnutí KHS popř. podle doporučení expertní osoby/subjektu nebo provozního řádu ÚV	Zpracování projektové dokumentace musí předcházet odborná řešerše dostupných výsledků rozborů kvality surové vody a technických údajů o vodovodu (např. vydatnost zdroje, počet zásobovaných obyvatel, spotřeba vody, aj.), případně další monitoring kvality surové vody s cílem navrhnout technicky a provozně optimální řešení
	nedostatečná nebo nevhodná technologie s ohledem na kvalitu surové vody	CH a/nebo MB kontaminace pitné vody	odborné posouzení (audit) technologie úpravy vody, příslušná úprava/doplnění technologického procesu	investiční/technologická opatření podle výsledku auditu	monitoring kvality vody podle rozhodnutí KHS popř. podle doporučení expertní osoby/subjektu nebo provozního řádu ÚV	
	špatně fungující úprava vody projevující se kolísáním nebo nevyhovující kvalitou upravené vody	CH a/nebo MB kontaminace pitné vody	kvalifikovaný zásah technologa/externího odborníka k odstranění příčiny nebezpečí (špatné funkce)	oprava, obnova nebo doplnění technologie, pokud se nepodaří vyřešit problém optimalizací technologie	kontrola kvality vody v problematických ukazatelích; dostatečné sledování účinnosti provedených opatření (zpravidla 12 měsíců), vyhodnocení/ přehodnocení nastaveného programu kontroly	
	neexistence či neznalost provozního řádu ÚV, nerespektování pokynů provozního řádu/provozního předpisu ze strany obsluhy ÚV	CH a/nebo MB kontaminace pitné vody	vypracování či aktualizace provozního řádu ÚV s maximálním respektováním konkrétních (technologických) podmínek a specifiky provozu ÚV; prokazatelné seznámení obsluhy ÚV se zněním provozního řádu a pokyny výrobců technologického zařízení		periodické prověřování znalostí či školení obsluhy ze zásad správné provozní praxe a z hygienického minima	

Jednotlivá nebezpečí, nápravná opatření a způsob provozního monitorování

	nedostatečná provozní kontrola (např. odběr provozních vzorků)	CH a/nebo MB kontaminace pitné vody	kontrola provozu a kvality vody podle ustanovení provozního řádu ÚV a pokynů technologa	instalace zařízení pro vzdálený monitoring stavu technologie, případně kvality vody	kontrola kvality vody v problematických ukazatelích; dostatečné sledování účinnosti provedených opatření (zpravidla 12 měsíců), vyhodnocení/ přehodnocení nastaveného programu kontroly
	nedostatečně prováděná dezinfekce (vzhledem ke kvalitě surové vody) nebo žádná dezinfekce, i když to kvalita surové vody vyžaduje	MB kontaminace pitné vody	posouzení charakteru znečištění surové vody; upravení způsobu dezinfekce v souladu s přílohou III. Úprava vody – dezinfekce	průběžná kontrola funkce dezinfekčního zařízení, optimálně on-line (obsah dezinfekčního přípravku ve vodě, hodnota zákalu, sledování výkonu UV zářiče apod.)	viz příloha: Rozhodovací schéma a podmínky dezinfekce
	jiné místní nebezpečí ?				
Vedení vody do objektu (nebo vodojemu), včetně případné čerpací stanice					
	samostatně se posoudí v oprávněném případě, jinak se zahrne do distribuční sítě				
Vnitřní vodovod - rozvod vody v objektu nebo areálu (u objektů zásobovaných z komerčních a veřejných studní)					
	absence údržby vnitřního vodovodu	CH a/nebo MB kontaminace pitné vody	proplach, dezinfekce, kontrola klíčových armatur (uzávěry, redukční ventily)	cílená kontrola kvality vody v koncovém bodě, zejména MB parametrů	
	dlouhé vnitřní rozvody, stagnace vody v celém nebo části vodovodu, nestejněměrné využití částí vnitřního vodovodu	CH a/nebo MB kontaminace pitné vody	místní proplach	zrušení slepých a nevyužívaných částí, výměna rozvodů, lepší uspořádání rozvodů	
	propojení rozvodů užitkové a pitné vody nebo různých zdrojů vody	CH a/nebo MB kontaminace pitné vody		fyzické přerušení propoje, následná dezinfekce a proplach, barevné odlišení rozvodů různých zdrojů vody	
	spotřebiče napojené na rozvod vody nemají ventil zabraňující zpětnému toku nebo je nefunkční	CH a/nebo MB kontaminace pitné vody	pravidelná kontrola funkčnosti ventilů		pravidelná kontrola ventilů, kontrola kvality po provedeném opatření do ustálení kvality vody (min 3 následné odběry)
	jiné místní nebezpečí ?				

Jednotlivá nebezpečí, nápravná opatření a způsob provozního monitorování

Vodojem					
	vodojem je ve špatném stavebně-technickém stavu (zatékání, přístup drobných živočichů, koroze kovových prvků) nebo neuklizen	CH a/nebo MB kontaminace pitné vody	pravidelné odkalování, pravidelné čištění komor akumulace (1x ročně), udržování pořádku a čistoty - pravidelná kontrola		kontrola stavebního a technického stavu objektu min. 1x ročně, vizuální posouzení kvality vody minimálně 1-2x týdně podle velikosti a problémovosti zdroje
	nedostatečná obslužnost objektu (nemožnost odstavení, čištění, odkalení VDJ)	MB kontaminace pitné vody		na základě projektu nebo odborného posouzení provést potřebné stavební a technické úpravy	
	špatné nebo chybějící zabezpečení objektu proti vniknutí nepovolané osoby/sabotáži	CH a/nebo MB kontaminace pitné vody	vizuální kontrola min. 1x týdně, v případě neoprávněného vniknutí až k hladině vody v akumulaci - vypuštění VDJ mimo spotřebiště a vyčištění a opětovné napuštění		kontrola narušení objektu (min 1x týdně), kontrola kvality vody - vizuální - barva, zákal, provozní rozbor
	žádná, nedostatečná či nezabezpečená ventilace (síťka proti hmyzu)	MB kontaminace pitné vody	kontrola zabezpečení ventilačních otvorů		kontrola ventilace a větracích otvorů (2x ročně)
	dlouhá doba zdržení vody ve VDJ	zvýšení MB oživení vody	nastavení provozních hladin ve VDJ na max 2 denní zásobu vody		
	špatná hydraulika odtoku a nátoku - nátok v blízkosti odtoku, stagnace vody ve zbylé části VDJ	zvýšení MB oživení vody	častější a pravidelné odkalování a čištění VDJ		vizuální kontrola kvality vody ve VDJ 1x týdně
	jiné místní nebezpečí ?				
Distribuční síť					
	neprofesionální provádění oprav/výměny vodovodů a jejich uvádění do provozu	CH a/nebo MB kontaminace pitné vody, omezení nebo přerušování dodávky vody	provádění oprav/výměny vodovodů vlastními silami proškolenými (vyučeními) zaměstnanci nebo provádění oprav servisní společností s patřičným živnostenským oprávněním; školení příslušných pracovníků na hygienické minimum; postup podle písemného návodu k provádění oprav		kontrola kvality vody po provedení opravy, kontrola úrovně vzdělání a proškolení příslušných pracovníků, kontrola funkce příslušného vybavení Viz metodické doporučení „Zásady správné praxe při výstavbě a opravách vodovodní sítě z hlediska prevence mikrobiologické kontaminace vody“ na webu www.szu.cz/voda

Jednotlivá nebezpečí, nápravná opatření a způsob provozního monitorování

	nedostatečná obslužnost vodovodu (nemožnost uzavření, odstavení, odkalení)	CH a/nebo MB kontaminace pitné vody	znalost polohy řadů a armatur (šoupátek a hydrantů), aktuální provozní dokumentace, rozdělení rozvodné sítě na sekce	pravidelná obhlídka objektů (např. armaturní šachet, shybek, potrubí na mostech), armatur a trasy řadů; kontrola zajištění vstupu a tepelné izolace u šachet a jiných objektů
	nedostatečná údržba vč. nedostatečného odkalování	CH a/nebo MB kontaminace pitné vody, omezení dodávek vody	provádění údržby v souladu se správnou provozní praxí (např. protáčení šoupat, kontrola funkce hydrantů, vzdušníků aj.); sestavení plánu odkalování a jeho plnění	pravidelná obhlídka objektů (např. armaturní šachet, shybek, potrubí na mostech), armatur a trasy řadů, vzorkování vody ze sítě (provozní rozbor v ukazateli zákal, zbytková koncentrace dezinfekčního činidla); kontrola zajištění vstupu a tepelné izolace u šachet a jiných objektů
	chybějící či nefunkční zařízení zabraňující zpětnému toku v objektech napojených na vodovod - viz bod 5.4	MB kontaminace pitné vody	kontrola funkčnosti při výměně vodoměrů, standard připojení na vodovod, informace pro připojené odběratele (popř. smluvní ujednání)	kontrola funkčnosti ventilů při výměně VDM nebo častěji, kontrola dokumentace vodovodních přípojek před připojením na vodovod
	významné změny tlaku	omezení dodávky vody; poškození zařizovacích předmětů; kontaminace pitné vody v případě havárie	znalost o tlakových poměrech ve vodovodní síti; manipulace a provozování v souladu s provozním řádem; vhodná regulace čerpadel, správně nastavené redukční ventily, optimalizace a tlaková stabilizace jednotlivých částí distribuční sítě	kontrola přetlaku ve vodovodní síti ve vybraných uzlech, za čerpadly a redukčními ventily; kontrola funkce čerpadel a redukčních ventilů; pravidelné vyhodnocení spotřeby vody (min. měsíčně)
	jiné místní nebezpečí ?			
Organizační zajištění provozování				
	nevhodná organizace (nesprávné přiřazení odpovědností, chybějící nebo neaktuální provozní dokumentace) - špatné rozhodnutí, podcenění nebezpečí	CH a/nebo MB kontaminace pitné vody, omezení dodávek vody	organizační změny, odborná externí podpora, nastavení (vypracování) vhodných standardů práce a evidence	
	nedostatečný počet nebo nevhodná kvalifikace osob provozovatele, ztráta klíčových zaměstnanců - neodborné zásahy, špatná rozhodnutí, podcenění nebezpečí	CH a/nebo MB kontaminace pitné vody, omezení dodávek vody	vhodné proškolení zaměstnanců, externí spolupráce s odborníkem/odbornou firmou	

Jednotlivá nebezpečí, nápravná opatření a způsob provozního monitorování

	odběr vody od rizikového dodavatele	CH a/nebo MB kontaminace pitné vody, omezení dodávek vody	kontrola jakosti převzaté vody v závislosti na předpokládaných rizicích a po přerušeních dodávky (poruchy na vodovodu dodavatele); dohoda s managementem provozně souvisejícího vodovodu	kontrola jakosti převzaté vody v závislosti na předpokládaných rizicích a po přerušeních dodávky (poruchy na vodovodu dodavatele)
	jiné místní nebezpečí ?			

Vysvětlivky zkratk: ČOV = čistírna odpadních vod, CH = chemický, MB = mikrobiologický, OP = ochranné pásmo, ÚV = úpravna vody, VDJ = vodojem, VDM = vodoměr, VZ = vodní zdroj

Zdroj: www.szu.cz